

فصلنامه علمی و پژوهشی «بررسی‌های حسابداری»

سال دوم - شماره ۸ - تابستان ۱۳۷۳

ص ص ۱۲۰-۱۰۳

پژوهش‌های کاربردی در حسابداری

(قسمت اول)

محمد صادقی

در راستای ارتباط بین حرفه و دانش حسابداری و پیوند بین زمینه‌های تئوریک و نظری با کاربردهای عملی، از این شماره به بعد چکیده‌ای از پایان نامه‌های کارشناسی ارشد و دکترا در حوزه حسابداری درج می‌شود. مبدأ زمانی جهت این معرفی سال ۱۳۶۴ می‌باشد که اولین فارغ‌التحصیلان بعد از انقلاب فرهنگی از دانشکده علوم اداری و مدیریت بازرگانی دانشگاه تهران موفق به اخذ درجه کارشناسی ارشد در رشته حسابداری شده‌اند. این بخش به منظور تبادل اطلاعات و به حداقل رساندن دوباره کاریها و آشنایی بیشتر دانشجویان با زمینه‌های تحقیقات کاربردی تنظیم شده است. یکی از مشکلاتی که جامعه علمی ما با آن دست به گردیان است عدم رغبت کافی برای فعالیتهای پژوهشی می‌باشد. عدم ارتباط تنگ‌گانگ دانشگاه‌ها با مراکز اداری، اجرائی و صنعتی کشور بر این مشکل دامن زده است. حساسیت بیش از حد افراد و سازمانها در ارائه اطلاعات مورد نیاز و یا

بی‌دقی و کم توجهی در ارائه اطلاعات موجب افت کیفیت این تحقیقات گردیده است. به طوری که در بسیاری از پایان نامه‌های تحصیلی در بخش مشکلات و محدودیتهای تحقیق، عدم دسترسی به منابع اطلاعاتی ذکر شده است.

اگر تحقیقات با کیفیت مطلوب انجام شود و قابلیت بهره‌برداری در شرایط واقعی را داشته باشد و با شیوه‌ای مناسب نتایج آن انتشار یابد، وقت و توان محقق تلف نشده و بخشی از مشکلات مازمانها مرتفع خواهد شد. این گونه تحقیقات جهت‌دار علاوه بر گروه‌گذاری از مشکلات سازمانها، موجب ارضاء روحیه پژوهشگری خواهد شد و در نهایت به گسترش فرهنگ پژوهشگری خواهد انجامید. یکی از روش‌هایی که می‌تواند توان پژوهشی و تحقیقاتی دانشگاه‌ها را به محک ارزیابی بگذارد مطالعه کیفیت و نوع پایان نامه‌های دانشجویان در دوره‌های تحصیلات تکمیلی است که بخش فعلی به این مهم می‌پردازد.

ایند است این حرکت مورد استقبال دانشجویان و دانش پژوهان قرار گیرد.

* * * *

عنوان پایان نامه: تحقیقی پیرامون بررسی نقایص اداره امور مالی بیمارستانهای خصوصی و

دولتی

نام نویسنده : علی اصغر خوشنویس

تعداد صفحات : ۱۰۴ صفحه

استاد راهنمای : دکتر علی وثوق

اساتید مشاور : دکتر عباس صدقی - ایرج نوروش

تاریخ تصویب : ۱۳۶۴/۱۰/۹

برای درجه : کارشناسی ارشد

این تحقیق در صدد یافتن نقایص اداره امور مالی بیمارستانها از طریق بررسی

صورتحسایها، گزارش‌های مالی و نحوه محاسبه قیمت تمام شده در بیمارستانهای خصوصی و

دولتی می‌باشد. برای این منظور عوامل زیر مورد بررسی قرار گرفته‌اند:

۱- تهیه صورتها و گزارش‌های مالی پایان دوره

۲- تجزیه و تحلیل و تفسیر و مقایسه تابع حاصله

۳- محاسبه نرخ و قیمت تمام شده خدمات درمانی در بخش خصوصی و دولتی.

فهرست فصول

فصل ۱- طرح تحقیق

فصل ۲- آشنایی با نقایص اداره امور مالی بیمارستانهای خصوصی و دولتی

فصل ۳- تجزیه و تحلیل صورتها و گزارش‌های مالی بیمارستانها

فصل ۴- محاسبه قیمت تخت - روز و نرخ خدمات درمانی برای بیمارستانهای خصوصی
و دولتی

روش تحقیق

۱- تجربه محقق در طول مدت فعالیت در بخش مالی بیمارستانهای دولتی و خصوصی

۲- مراجعه به بیمارستانهای خصوصی و دولتی مورد مطالعه و بررسی سیستم مالی و نحوه

- عملکرد آنها در طی سال مالی ۵۹ و ۶۰
- ۳- مطالعه کتب، پایان نامه‌ها، نشریات پژوهشگی، نشریات مالی و ...
 - ۴- انجام مصاحبه‌های خصوصی و غیر رسمی با دست اندکاران بیمارستانهای مورد مطالعه.

فرضیه‌ها

- ۱- عدم اطلاع مدیران و صاحبان سهام از کاربرد و مزایای صورتهای مالی
- ۲- فقدان انگیزه کافی جهت کارکنان بیمارستانهای به خصوص در بیمارستانهای بخش دولتی برای تهیه صورتهای مالی معتبر
- ۳- فقدان سیستم صحیح مالی و در نتیجه عدم امکان تهیه گزارش‌های مالی مناسب
- ۴- کمبود کتب یا راهنمای مربوط به امور مالی بیمارستانها
- ۵- وجود ضرایب مالیاتی بالا که منجر به محاسبه مالیات‌های سنگین برای بیمارستانهای خصوصی گردیده و در نتیجه موجب عدم تمايل مدیران و صاحبان سهام این بیمارستانهای در استفاده از سیستمهای صحیح حسابداری گردیده است.
- ۶- عدم رعایت قوانین و مقررات مالی پژوهشی که از طرف ارگانهای رسمی مملکت تعیین گردیده است.

فرضیه اهم: وجود ناقیص فراوان در اداره امور مالی بیمارستانهای خصوصی و دولتی که این مشکل خود سایر مشکلات را بوجود آورده است و با رفع آن، ناقیص دیگر تا حدود زیادی مرتفع خواهد شد.

مباحثت ارائه شده

در فصل اول اهمیت و دلایل انتخاب موضوع، حدود و قلمرو تحقیق، مشکلات و فرضیات تحقیق، روشهای جمع‌آوری اطلاعات، تعریف بعضی از اصطلاحات و واژه‌ها آورده شده است.

در فصل دوم با بررسی استناد و مدارک و دفاتر و گزارش‌های موجود در بیمارستانهای بخش خصوصی و دولتی نواقص و مشکلات موجود در اداره امور مالی بیمارستانها مورد شناسایی

قرار گرفته است.

در فصل سوم صورتهای مالی مورد نیاز بیمارستانهای بخش خصوصی و بخش دولتی تشریح شده و ضمن بیان انواع روش‌های موجود در زمینه تجزیه و تحلیل نسبتهای مالی در بیمارستانهای مالی بیمارستانهای موردن تحقیق، تجزیه و تحلیل و تفسیر شده و صورتهای مالی پیشنهادی مطرح گردیده است.

در فصل چهارم چگونگی محاسبه قیمت تمام شده تخت - روز مورد بررسی قرار گرفته است و ضمن طرح روش‌های طبقه‌بندی هزینه‌ها چگونگی تسهیم آن تشریح می‌گردد. بر این اساس روش‌های تسهیم هزینه‌ها شامل روش تسهیم مستقیم، روش تسهیم یک طرفه، روش تسهیم یک طرفه بر مبنای توزین عملیات مطرح و مورد ارزیابی قرار گرفته است.

نتیجه‌گیری و پیشنهادات

در پایان نویسنده تیجه می‌گیرد که بخش دولتی نظارت مطلوبی بر چگونگی صرف بودجه در بیمارستانهای دولتی نداشت و فقدان اطلاعات صحیح مالی قضایت در مورد تخصیص بودجه را با مشکل مواجه کرده است. بخش خصوصی نیز به دلایل مختلف تمايلی به نگهداری صحیح حسابها و یا تهیه گزارش‌های مالی ندارد. نویسنده به منظور سامان بخشیدن به این مشکلات پیشنهاداتی را طرح نموده است که به شرح ذیل می‌باشد:

- ۱- تأسیس انجمنی از متخصصین امور مالی به منظور تدوین روشها و رویه‌های مالی خاص بیمارستانها و حمایت دولت از آن در جهت اجرای روش‌های پیشنهادی.
- ۲- تجدید نظر دولت در نزخ تعرفه‌های پزشکی واحدهای درمانی دولتی و خصوصی به طور مرتبت و همه ساله.
- ۳- تأسیس مرکز آمار و اطلاعات پزشکی جهت گردآوری ترازنامه و صورت درآمد و هزینه و گزارش‌های مالی بیمارستانها به منظور تجزیه و تحلیل و راهنمایی و تهیه آمارهای موردنیاز.
- ۴- آموزش حسابداران شاغل در بیمارستانها.
- ۵- تهیه و تأمین وسایل پزشکی و دارو برای بیمارستانها توسط دولت به منظور ایجاد

- انگیزه در پزشکان جهت خدمت بیشتر.
- ۶- اعطاء امتیازات خاص به پزشکان (از قبیل سویسیدهای خاص) به منظور ایجاد انگیزه مالی در جهت خدمت در مناطق محروم.
- ۷- ایجاد تسهیلات مالی شامل اعطاء وام، معافیتهای مالیاتی و ... برای مراکز درمانی.
- ۸- طبقه‌بندی بیمارستانها و مراکز درمانی از نظر نوع خدمات تخصصی.
- ۹- همیاری واحدهای خدمات درمانی از نظر تبادل تجهیزات پزشکی.
- ۱۰- تهیه قیمت‌های تمام شده متکی به روش‌های صحیح در بخش‌های دولتی و خصوصی به منظور مقایسه و تجزیه و تحلیل وضعیت مالی بیمارستانها و ...

* * * *

عنوان پایان نامه: بررسی سیستم قیمت تمام شده برنامه‌های سیماهی جمهوری اسلامی ایران
 نام نویسنده: بی‌بی عشت زمانی
 تعداد صفحات: ۱۴۵ صفحه
 استاد راهنما: دکتر علی وثوق
 اساتید مشاور: مسعود حریری - دکتر حسن میرزا^ی
 تاریخ تصویب: ۱۳۶۴/۱۰/۱۰
 برای درجه: کارشناسی ارشد

فهرست فصول

فصل ۱- هدف و شیوه تحقیق

فصل ۲- آشنایی با سازمان سیماهی جمهوری اسلامی ایران

فصل ۳- امور مالی برنامه‌های شبکه

فصل ۴- خطوط ارتباطی امور مالی شبکه‌ها با واحد مالی مرکزی

فصل ۵- سیستم هزینه‌یابی و محاسبه قیمت تمام شده برنامه‌ها

فصل ۶- امور مالی و سیستم محاسبه قیمت تمام شده برنامه‌ها در وضعیت کنونی

فصل ۷- بررسی اشکالات موجود در سیستم حسابداری قیمت تمام شده برنامه‌ها و ارائه پیشنهادات

هزینه‌یابی وسیله‌ای است که مدیران را در راه رسیدن به اهداف سازمان یاری داده و اطلاع دقیق و گسترده‌ای پیرامون نوع و میزان و محل هزینه‌ها در دسترس آنها قرار می‌دهد. با استفاده از سیستم هزینه‌یابی اطلاعات و آمارهای دقیق در مورد هزینه‌ها، تولید و عملیات فراهم شده و هزینه‌های داخلی با بودجه‌ها و استانداردهای از قبل تعیین شده مقایسه می‌شود. بوسیله حسابداری هزینه‌یابی تعیین نرخ محصول، طرح و کنترل عملیات، برنامه‌ریزی بلند مدت، تصمیم‌گیری سریع و ارزیابی موجودی‌ها و درآمد مؤسسه و ... امکان پذیر می‌گردد.

سیستم هزینه‌یابی در سازمان صدا و سیما باید جوابگوی خواسته‌های زیر باشد:

۱- مشخص نمودن نوع و میزان هزینه‌ها به منظور کنترل بودجه و نیز تهیه بودجه برای دوره‌های بعد.

۲- تعیین ارزش خدماتی که در هر مرکز هزینه انجام می‌شود.

۳- تعیین قیمت تمام شده برنامه‌ها یا فیلمهای تولیدی.

۴- تعیین قیمت تمام شده هر برنامه در زمان پخش.

۵- تعیین میزان استفاده از عوامل مختلف انسانی و تجهیزاتی و روشن کردن میزان کارآئی آنها به منظور کنترل و ایجاد یک سیستم تشویقی.

با توجه به اهداف ذکر شده این تحقیق در صدد است تا ضرورت ایجاد سیستم دقیق به منظور محاسبه قیمت تمام شده برنامه‌ها را مورد بررسی قرار دهد تا دستیابی به اهداف فوق را ممکن سازد.

فرضیه اهم

福德ان سیستم هزینه‌یابی و قیمت تمام شده برنامه‌ها در سازمان سیما جمهوری اسلامی ایران.

روش تحقیق

۱- مطالعه بروشورها و مجلات داخلی سازمان صدا و سیما و همچنین آئین نامه‌ها، مجموعه مقررات مالی سازمان و ...

۲- مصاحبه با مسؤولین و دست اندکاران تهیه برنامه‌ها و مسؤولین مالی تولید برنامه‌ها

۳- گردآوری فرمها، برآوردها، قراردادها و مشاهده و بررسی عملیات، اسناد و مدارک موجود در سازمان صدا و سیما

۴- شرکت در جلسات تولید برنامه‌ها و ...

مباحث ارائه شده

در فصل اول ضرورت علمی و عملی این تحقیق و اهداف استفاده از سیستم قیمت تمام

شده برنامه مطرح گردیده است. سپس ضمن شناسایی مسأله مورد تحقیق فرضیه اهم تحقیق تشریح شده است.

در فصل دوم به منظور آشنایی با سازمان صدا و سیما و نحوه اداره آن تاریخچه‌ای از سازمان و نیز قسمتهایی از قانون اداره صدا و سیما جمهوری اسلامی ایران، نمودار سازمانی و تشکیلاتی، شرح وظایف قسمتهای زیر نظر مدیریت شبکه در رابطه با برنامه‌ها شامل مدیریت تولید، گروه‌های برنامه‌ساز، دفاتر هماهنگی، مدیریت پشتیبانی فنی، مدیریت پشتیبانی تولید و ... آورده شده است.

در فصل سوم در رابطه با امور مالی و حسابداری شبکه‌های تلویزیون، فعالیتهای مختلف امور مالی شبکه‌ها نظیر تهیه و تنظیم بودجه، تدارکات، قراردادها، حسابداری، کنترل مالی، برنامه‌ها و برآورد و ارزشیابی برنامه‌ها مورد بحث قرار گرفته است.

فصل چهارم به ارتباط امور مالی سازمان با قسمت حسابداری برنامه پرداخته و سیستم کدگذاری حسابداری را مطرح کرده است. امور مالی سازمان به صورت حسابداری مادر عمل می‌کند و امور مالی شبکه‌ها در مقاطع معین گزارش‌های تخصصی بودجه و عملکرد واحد را به حسابداری مادر ارسال می‌کنند تا مورد رسیدگی حسابرسی داخلی قرار بگیرد؛ همچنین در سیستم نگهداری حسابهای شبکه‌های تلویزیونی به صورت یک واحد مستقل از کدگذاری در حسابداری برنامه‌ها استفاده می‌شود.

در فصل پنجم سیستم حسابداری قیمت تمام شده تشریح می‌شود. اصطلاحات هزینه‌یابی، نحوه محاسبه نرخهای مورد استفاده در فرمهای برآورد برنامه‌ها (نیروی انسانی، مواد مصرفی، وسایل و تجهیزات) و همچنین چگونگی محاسبه قیمت تمام شده در واحدهای خارج از شبکه‌ها مانند کارگاه دکور، لاپراتور و ...) تشریح گردیده است.

در فصل ششم گردش عملیاتی تولید برنامه‌ها و مراحل مختلف یک برنامه تلویزیونی، فرمهای برآورد هزینه برنامه‌های تلویزیونی، نحوه عمل حسابداری برنامه و ... طرح گردیده است.

فصل هفتم به بررسی اشکالات موجود در سیستم فعلی حسابداری قیمت تمام شده برنامه‌ها در سه زمینه فرمهای برآورد و قیمت تمام شده، فرمهای عملکرد واقعی، سیستم

حسابداری برنامه اختصاص یافته است. اشکالات عمدۀ سیستم فعلی حسابداری قیمت تمام شده عبارتند از:

- ۱- در فرم‌های برآورده، نرخها با نرخهای روز اختلاف زیادی دارد.
- ۲- از فرم‌های عملکرد واقعی در سازمان استفاده نمی‌شود.
- ۳- عملیات حسابداری برنامه‌ها تنها به ثبت پرداختهای نقدی سازمان اختصاص دارد و هزینه‌های دیگر در حسابها منعکس نمی‌شود و در نتیجه قیمت تمام شده برنامه‌ها غیر قابل محاسبه است. ضمناً حساب برنامه در جریان ساخت پس از اتمام برنامه به حساب هزینه رفته و جز دارایی‌های سازمان به حساب نمی‌آید. در نتیجه دارایی‌های سازمان کمتر از میزان واقعی می‌باشد و در نهایت صورتهای مالی وضع مالی واقعی سازمان را نشان نمی‌دهد. در پایان نویسنده پیشنهاداتی را به منظور اصلاح وضعیت فعلی سیستم حسابداری قیمت تمام شده برنامه‌ها ارائه داده است.

* * * *

عنوان پایان نامه: پژوهشی در مورد چگونگی تهیه و مقایسه صورتهای مالی تلفیقی در کشورهای انگلستان و ایالات متحده آمریکا

نام نویسنده : عالیه قاضی تبریزی

تعداد صفحات : ۹۰ صفحه

استاد راهنما : دکتر علی وثوق

اساتید مشاور : مسعود حریری - نقی بهرامفر

تاریخ تصویب : ۶۴/۱۰/۱۱

برای درجه : کارشناسی ارشد

فهرست فصول

فصل ۱ - صورتهای تلفیقی، تهیه صورتهای مالی تلفیقی در تاریخ تحصیل شرکت فرعی

فصل ۲ - تنظیم گزارش‌های تلفیقی در پایان نخستین دوره تلفیق دو شرکت

فصل ۳ - معاملات بین شرکتها یک گروه و سود ناشی از تغییر در ارزش موجودیهای جنسی

فصل ۴ - ترکیب شرکتها از طریق اشتراک منافع، مفهوم اشتراک منافع در مقابل مفهوم خرید

فصل ۵ - اصطلاحات مربوط به صورتهای مالی تلفیقی

اهمیت موضوع

از مشخصات اقتصادی قرن بیستم بوجود آمدن گروه شرکتها می‌باشد. به علت گسترش دامنه فعالیت شرکتها و بوجود آمدن نیازهای مختلف فنی و علمی شرکتها محدود و کوچک قادر به ارائه جمیع خدمات و تخصصهای مختلف نیستند لذا برای مقابله با این نارسانی شرکتها بزرگ با خرید سهام شرکتها کوچکتر توانایی خود را گسترش داده شرکتها وسیع با فعالیتهای گوناگون فراهم آمده‌اند. این گروه‌های عظیم که از چندین شرکت مختلف تشکیل شده‌اند در زمینه‌های مختلف بازرگانی، صنعتی، حمل و نقل، تحقیقات و ... فعالیت دارند. با گسترش گروه شرکتها و پدید آمدن شرکتها سرمایه‌گذاری مسأله تلفیق صورتهای مالی شرکتها تشکیل دهنده گروه و ارائه گزارش‌های مالی این واحد بزرگ اقتصادی مطرح

می‌گردد. زیرا وقتی یک شرکت مالک کل یا اکثریت سهام یک یا چند شرکت دیگر باشد فعالیت شرکت مادر نمی‌تواند جدا از فعالیت شرکتهای فرعی مورد بررسی قرار گیرد. پاره‌ای از افراد مانند صاحبان سرمایه‌های فعلی و بالقوه، کارکنان، مشتریان و در بعضی شرایط بستانکاران که منافعی در واحد اصلی یک گروه دارند به آگاهی از وضعیت تمام گروه علاقه‌مند می‌باشند در تیجه اینان نیاز دارند که از تابیع عملیات و وضعیت مالی گروه به طور کلی آگاهی داشته باشند، این نیاز را صورتهای مالی تلفیقی برآورده می‌سازد. این صورتها اطلاعات مالی مربوط به گروه را به عنوان یک واحد اقتصادی، بدون توجه به مزهای قانونی شخصیت‌های جداگانه حقوقی ارائه می‌کند. صورتهای مالی تلفیقی در برگیرنده اطلاعات مالی واحد اصلی و تمام واحدهای فرعی آن می‌باشد. این صورتها به سهامداران نشان می‌دهد که آیا سرمایه‌گذاری در شرکت فرعی مقرن به صرفه است یا خیر؟

تجزیه و تحلیل صورتهای مالی تلفیقی شناخت مراکز هزینه و واحدهای غیر سودآور را امکان‌پذیر می‌سازد و مدیریت می‌تواند در مورد فروش و یا بهبود وضع این واحدها تصمیمات لازم را اتخاذ نماید.

مباحث ارائه شده

در فصل اول انگیزه ایجادگروه، وضع حقوقی شرکتهای گروه، موارد اجتناب از تهیه صورتهای مالی تلفیقی، تهیه صورتهای مالی تلفیقی در تاریخ تحصیل شرکت فرعی (مالکیت کامل شرکت فرعی)، ماهیت ترازنامه تلفیقی مورد بحث قرار گرفته است.

در فصل دوم، نحوه تنظیم گزارش‌های تلفیقی در پایان نخستین دوره تلفیق دو شرکت مورد بحث قرار گرفته است. تهیه گزارش‌های مالی تلفیقی در سالهای پس از خرید سهام شرکت فرعی طی دو روش: یکی روش قیمت تمام شده و دیگری روش میزان حق مالکیت انجام می‌شود. چگونگی و نحوه تهیه این صورتها مطابق با روش‌های مذکور در این فصل بررسی شده است.

در فصل سوم و چهارم مسأله حذف دوباره کاری ناشی از معاملات بین شرکتهای یک گروه و سود حاصل از خرید و فروش کالا بین شرکتهای یک گروه مورد بررسی قرار خواهد گرفت.

برای تهیه صورتهای مالی تلفیقی تنها معاملات شرکتهای وابسته با سایر افراد و مؤسسات، معاملات واقعی گروه به حساب می‌آید. معاملات بین شرکتهای یک گروه از دو جهت به گزارش‌های مالی تلفیقی لطمہ وارد می‌آورد. یکی اینکه بعضی از معاملات بین شرکتهای یک گروه باعث می‌شود که اقلام دارایی و بدهی و یا هزینه و درآمد دوبار به حساب آید. برای مثال اگر یک شرکت وابسته به شرکت دیگری وام بدهد از نظر صورتهای مالی آید. تلفیقی نه دارایی وجود دارد و نه بدهی؛ و اقلام دارایی و بدهی در صورتهای مالی تلفیقی هیچیک افزایش پیدا نمی‌کند. دیگر اینکه سودی که از یک شرکت وابسته بابت فروش کالا به شرکت وابسته دیگری منتقل می‌گردد از آن جهت که معامله بر اساس معاملات آزاد صورت نگرفته است به طور صحیح تعیین نشده باشد و همانطور که در موقع نقل و انتقال کالا بین واحدهای مختلف یک شرکت واحد معمولاً سود و زیان در نظر گرفته نمی‌شود باید نحوه عمل مشابهی میان شرکتهایی که به صورت یک واحد اقتصادی مشغول انجام فعالیت هستند اتخاذ گردد.

معاملات بین شرکتهای یک گروه، دیون و مطالبات شرکتهای یک گروه به یکدیگر، تنزیل سفته و برات بین شرکتها، هزینه و درآمد بین شرکتها، سود سهام بین شرکتها، سود حاصل از معاملات بین شرکتهای یک گروه شامل سود ناشی از فروش زمین و سود حاصل از فروش موجودیهای جنسی و ... در این فصل مورد بحث قرار گرفته است.

در فصل چهارم اختلافات ناشی از روش‌های گوناگون ترکیب شرکتها که دو روش خرید و اشتراک منافع را شامل می‌شود مورد بررسی قرار می‌گیرد. در ترکیب از طریق خرید، ارزش عادله روز سهام شرکت فرعی باید مورد نظر باشد و در طریقه اشتراک منافع ارزش دفتری سهام شرکت فرعی باید مورد توجه قرار بگیرد. لذا اختلافات زیادی از نظر اقتصادی و نحوه گزارش دهنی بین این دو روش وجود دارد که در این فصل به آن پرداخته شده است.

در فصل پنجم اصطلاحات مربوط به صورتهای مالی تلفیقی با ذکر معادل فارسی آنها مورد شرح و توضیح قرار گرفته است.

پیشنهادات

- ۱- فعالتر کردن بورس اوراق بهادار تهران به منظور جمع آوری سالیانه صورتهای مالی نهایی شرکتها و صورتهای مالی تلفیقی گروهها.
- ۲- انتشار مجله‌های تخصصی حسابداری به منظور انتشار صورتهای مالی نهایی شرکتها و گروهها و ... در راستای افزایش سطح علمی حسابداری کشور.
- ۳- سعی در اعتلای حرفه حسابداری و حسابرسی از طریق انتشار نشریه‌های مختلف حسابداری توسط مراکز تحقیقات حسابداری و حسابرسی.
- ۴- توجه به واژه‌گذاری و انتخاب معادلهای مناسب فارسی برای واژه‌های خارجی تخصصی حسابداری.
- ۵- تشکیل کنفرانسها و سمینارهای تخصصی و عمومی در جهت توسعه و پیشرفت دانش حسابداری توسط دانشگاه‌ها و مراکز تحقیقات حسابداری و حسابرسی.
- ۶- افزایش دوره‌های کوتاه مدت حسابداری و ارتقاء سطح علمی دوره‌های موجود.
- ۷- توجه به مسائل قانونی حرفه حسابداری با توجه به رشد روز افزون شرکتها و گروهها صنعتی.
- ۸- اعطای بورسهای تحصیلی توسط وزارت فرهنگ و آموزش عالی در جهت رشد و گسترش رشته حسابداری.
- ۹- تألیف و ترجمه کتابهای جدید دانشگاهی از طرف صاحبنظران و استادان دانشگاه‌ها در جهت اعتلای دانش حسابداری و بالا بردن کیفیت آموزش در دانشگاه‌ها.

* * * *

عنوان پایان نامه: فرش ایران و حسابداری آن
 نام نویسنده: مصطفی دیلمی پور
 تعداد صفحات: ۱۸۲ صفحه
 استاد راهنمای: دکتر علی وثوق
 اساتید مشاور: دکتر عباس صدقی - دکتر داور و نوس
 تاریخ تصویب: ۱۳۶۸/۳/۱
 برای درجه: کارشناسی ارشد

فهرست فصول

فصل ۱- طرح مسأله و کلیات

فصل ۲- کلیات فرش شناسی ایران و جهان

فصل ۳- اقتصاد فرش ایران

فصل ۴- هزینه تولید و حسابداری و قیمت تمام شده

فصل ۵- بازرگانی خارجی فرش ایران

فصل ۶- حسابداری بازرگانی خارجی فرش

فصل ۷- تیجه‌گیری و پیشنهادات

روش تحقیق

فرش دستباف ایران هم از نظر تولید درآمد و اشتغال زایی و هم از نظر بازرگانی خارجی جایگاه مهمی در اقتصاد کشور داشته و دارد. فرش ایران در طول سالیان متعددی جدا از درآمد نفت یکی از محدود منابع تأمین ارز کشور می‌باشد. رقمی در حدود ۴ تا ۵ میلیون نفر به صورت تمام وقت و نیمه وقت در امر قالبافی اشتغال دارند.

این تحقیق وجوده مختلف صنعت فرش ایران از ابزار تولید و شیوه بافت تا مسائل اقتصادی و بازرگانی و مسائل حسابداری و تکنیکهای محاسبه قیمت تمام شده را مورد بررسی قرار می‌دهد. و در نهایت به این سؤال پاسخ خواهد داد که آینده صنعت فرش ایران که

با توجه به تکنولوژیهای جدید در زمینه تولید ماشینی فرش یا موکت به کجا خواهد انجامید.

روشهای جمع آوری اطلاعات

- ۱- استفاده از کتب اقتصادی و حسابداری اعم از صنعتی و مالی
- ۲- مطالعه گزارشها و آمارهای رسمی و نشریات بازرگانی و اقتصادی داخلی و خارجی
- ۳- استفاده از اخبار روزنامه و جراید و رسانه‌های گروهی
- ۴- مصاحبه با دست اندکاران بخش خصوصی و دولتی و ارگانهای دخیل در تولید، فروش و صادرات فرش
- ۵- بررسی سیستم مالی و حسابداری شرکت سهامی فرش ایران

مباحث ارائه شده

فصل اول به طرح مسأله و کلیات اختصاص یافته است. در این زمینه یافته‌های تحلیلی اساسی، روش تحقیق و محدودیتها عناوین اصلی طرح شده در این فصل می‌باشد.

فصل دوم به کلیات فرش شناسی ایران و جهان اختصاص یافته است. تاریخچه فرش ایران از عهد باستان تا دوران قاجاریه و بعد از آن، شناخت فرش دستباف از نظر ابزار و بافت و اجزاء فرش، فرش شناسی ایران از نظر بافتگاه و شناخت معایب فرش و همچنین فرشبافی در سایر کشورهای جهان از جمله عناوین مهم این فصل هستند.

فصل سوم اقتصاد فرش ایران را مطرح می‌کند. نظامهای تولیدی فرش را مورد بررسی قرار داده و ویژگیهای هر یک را مشخص می‌کند و سپس عوامل تولید را مورد تجزیه و تحلیل قرار می‌دهد.

فصل چهارم به مبحث هزینه تولید و حسابداری قیمت تمام شده می‌پردازد. روشهای مختلف هزینه یابی شامل روش هزینه یابی مرحله‌ای و روش هزینه یابی سفارش کار تشریح و شیوه‌های قابل انطباق با صنعت فرش مورد ارزیابی قرار می‌گیرد. عوامل قیمت تمام شده فرش (مواد اولیه، دستمزد مستقیم، نقشه، هزینه‌های غیر مستقیم تولید و ...) تکمیل سفارشات، گردش هزینه‌های تولیدی از جمله مباحث مطرح شده در این بخش می‌باشد.

فصل پنجم به مبحث بازرگانی خارجی فرش ایران می‌پردازد. صادرات فرش ایران در متن بازرگانی خارجی ایران، رقبای صادراتی فرش دستباف ایران، خریداران جهانی فرش دستباف ایران، تحول در سیاستها و قوانین مربوط به فرش و صادرات آن از جمله مباحث این فصل است.

فصل ششم حسابداری بازرگانی خارجی فرش را طرح می‌کند. رقابت بین صادرکنندگان فرش همراه با نرخهای متعدد ارز در زندگی اقتصادی کشور، حسابداری بازرگانی خارجی فرش را پیچیده کرده است. قیمت تمام شده در روز صدور با قیمت تمام شده در روز فروش و به همین شکل در سراسر اجرای تعهدات متفاوت است و در تیجه محاسبات مسمر و متعددی را بر اساس نرخهای متفاوت ایجاد می‌کند.

در این فصل مراحل مختلف اجرایی فرایند صادرات فرش بر اساس آخرین تغییرات انجام شده در قوانین و مقررات اجرایی بیان گردیده است. سپس در قالب یک مطالعه موردي بر مبنای یکی از شیوه‌های متداول بین صادرکنندگان یعنی روش حق العمل کاری، محاسبات مربوط به قیمت تمام شده و حسابداری آن ارائه گردیده است.

محاسبه قیمت تمام شده و تعیین قیمت فروش، حسابداری صادرات فرش و روش دفترداری آن، نمونه‌هایی از ترازنامه و صورت سود و زیان صادرکننده از جمله مباحث طرح شده است.

فصل هفتم تیجه‌گیری و پیشنهادات نویسنده را به شرح زیر عنوان می‌کند:

الف - سیاستها و ضرورتهای عمومی

- ۱- اصلاح ساختار پولی کشور به منظور مقابله با تغییرات برابری پول و کنترل تورم
- ۲- بهبود سطح زندگی کارگران و ایجاد تأمین آینده آنان
- ۳- ترویج استفاده از فرش دستباف و توسعه بازارهای داخلی
- ۴- تقویت تعاونی‌های تولید
- ۵- اجرای برنامه‌های تبلیغی و آموزشی از طریق واحدهای خدماتی ویژه
- ۶- انجام مطالعات اقتصاد سنجی در زمینه سیاستهای گمرکی، تقاضای جهانی، هزینه تولید و ... اثرات آن بر تولید و فروش.

۷- ایجاد مراکز آموزشی برای تربیت متخصصین قالیبافی

ب - سیاستهای تولید داخلی فرش

۱- تشکیل تعاونی‌های زنجیره‌ای به منظور کاهش قیمت مواد اولیه و تأمین نیازهای زندگی کارگران قالیباف و مشارکت دادن آنان در سود.

۲- حذف واسطه‌ها از مرحله تولید تا فروش به مصرف کننده

ج - بازارگانی خارجی فرش

۱- کاهش نرخهای ارزیابی گمرکی به منظور افزایش صادرات فرش کشور و امکان رقابت با کشورهای رقیب از قبیل چین، هند، پاکستان، ترکیه و ...

۲- برقراری کنترل شدید به منظور مقابله با قاچاق فرش و سعی در اصلاح نظام اداری سازمانهای ذی‌ربط با صادرات.

۳- تشکیل سازمانهای اعتباری با وام ارزان قیمت و با افزایش مدت پیمان ارزی فرشهای گران قیمت برای ایجاد انگیزه در صادر کننده.

۴- تنظیم سند مالکیت یا شناسنامه برای فرشهای گران قیمت صادراتی و تعیین استاندارد کیفی و صدور گواهی ضمانت کیفیت فرشهای صادراتی.

د - در زمینه‌های حسابداری و مدیریت

۱- استقرار نظام آمارگیری و پردازش کامپیوتروی از کلیه جنبه‌های صنعت، مانند تولید، قیمت، نیروی کار، هزینه مواد و ...

۲- سازماندهی قالیبافان در واحدهای تولیدی

۳- ایجاد تجهیلات لازم و اعطاء وام و اعتبار

۴- استقرار سیستمهای مناسب حسابداری برای تأمین نیازهای اطلاعاتی

۵- استفاده از برنامه‌های نرم افزاری کامپیوتروی در زمینه حسابداری صادرات

۶- برقراری معافیتهای صادراتی برای تعاونی صادر کنندگان و تولید کنندگان

* * * *